

Facit quiz –

Ansvarsfördelning hjälpmedelsförskrivning

Dags att rätta och kora vinnaren!

Här finns facit till quizet som hör till den nya delregionala rutinen ”Ansvarsfördelning för arbetsterapeuter och fysioterapeuter gällande hjälpmedelsförskrivning för trygg och säker utskrivning från slutna hälso- och sjukvård”.

Använd facit efter att quizet har genomförts för att gå igenom svaren tillsammans, reda ut eventuella frågetecken och fördjupa förståelsen av rutinens innehåll.

Kanske blev det full pott – eller så gav quizet anledning till nya viktiga diskussioner!

SVAR Fråga 1

Hur definieras 'nödvändiga hjälpmedel' enligt den delregionala rutinen?

- A. De hjälpmedel som optimerar patientens livskvalitet och möjliggör återgång till arbete direkt efter utskrivning.

Även om livskvalitet är viktigt, fokuserar rutinen för 'nödvändiga hjälpmedel' på säkerhet och minimikrav för att klara hemgång, inte nödvändigtvis optimala lösningar.

- B. Enbart de hjälpmedel som patienten själv bedömer vara outhärliga för sin dagliga livsföring.

Det är förskrivaren som gör en professionell behovsbedömning, även om patientens delaktighet är viktig.

- C. Hjälpmedel som är avsedda att användas under en period som överskrider sex månader för kroniska tillstånd.

Definitionen baseras på funktionellt behov vid utskrivningstillfället, inte på hur lång tid patienten förväntas använda hjälpmedlet.

RÄTT SVAR D

- D. Hjälpmedel som krävs för att patienten säkert ska klara förflyttningar, toalettbesök och för att förhindra vårdskada.

Rutinen definierar nödvändiga hjälpmedel utifrån grundläggande säkerhetsbehov vid förflyttning och i specifika miljöer som säng och toalett.

SVAR Fråga 2

Vilket IT-verktyg ska användas av alla parter för att säkerställa korrekt informationsöverföring i förskrivningsprocessen?

A. webSesam

Är ett system för hjälpmedelsförskrivning och används inte för samordning av hjälpmedel enligt denna rutin.

B. Melior

Är ett patientjournalssystem och används inte för samordning av hjälpmedel enligt denna rutin.

C. AsynjaVisph

Är ett patientjournalssystem och används inte för samordning av hjälpmedel enligt denna rutin.

RÄTT SVAR D

D. SAMSA

Rutinen anger explicit att IT-verktyget SAMSA ska användas för att säkerställa att informationen når rätt mottagare. SAMSA används för samordning och informationsöverföring vid utskrivning.

SVAR Fråga 3

När övergår vård- och behandlingsansvaret i förskrivningsprocessen formellt till den mottagande vårdnivån?

RÄTT SVAR A

A. Samtidigt som utskrivningen från slutenvården sker.

Enligt rutinen sker överföringen av ansvaret vid samma tidpunkt som patienten skrivs ut från sjukhuset.

B. 24 timmar efter att patienten har anlänt till sitt hem eller boende.

Det finns ingen fördröjning i ansvarsöverföringen i rutinen; den sker direkt vid utskrivningstillfället.

C. När det första uppföljningsbesöket har genomförts i hemmiljön.

Uppföljningen är en del av primärvårdens ansvar efter att de tagit över, inte startskottet för själva ansvaret.

D. När den mottagande arbetsterapeuten eller fysioterapeuten har kvitterat meddelandet i SAMSA.

Även om kvittens är viktig, är tidpunkten för utskrivningen brytpunkten för ansvarsövergången.

SVAR Fråga 4

Vem har det primära ansvaret för att tillgodose behovet av hjälpmedel när en patient har permission från sjukhuset?

A. Regional primärvård

Regional primärvård ansvarar för öppen vård, men vid permission ligger ansvaret kvar på den enhet där patienten är inskriven.

B. Patientens anhöriga

Anhöriga kan bistå praktiskt, men det medicinska och funktionella ansvaret för hjälpmedel vid permission vilar på vårdgivaren.

C. Kommunal primärvård

Kommunen tar över ansvaret först vid utskrivning, inte under pågående slutenvård eller permission.

RÄTT SVAR D

D. Slutenvården

Slutenvården ansvarar för hjälpmedelsbehov under hela vistelsetiden, vilket inkluderar permissioner.

SVAR Fråga 5

Vem ansvarar för beställning och utprovning av ett nödvändigt hjälpmedel i de fall där det inte anses säkert att slutföra processen på sjukhuset?

RÄTT SVAR A

- A. Regional eller kommunal primärvård, utifrån den bedömning som sjukhusets arbetsterapeut eller fysioterapeut har kommunicerat via IT-verktyget SAMSA.

I vissa verksamheter kan hjälpmedel även finnas att tillgå i buffertförråd och behöver därmed inte beställas. Oavsett är det i alternativ 3 regional eller kommunal primärvård som ombesörjer bedömt hjälpmedelsbehov.

- B. Sjukhusets personal som gör ett hembesök efter utskrivningen för att slutföra förskrivningen.

I de fall hjälpmedel inte kan provas ut och förskrivas inom slutenvården ansvarar sjukhusets personal för att göra bedömning och så snart som möjligt informera om det i SAMSA.

- C. Patienten själv, som får ansvara för att köpa in hjälpmedlet som egenansvar.

Det finns ett fåtal hjälpmedel patienten får köpa själv som egenansvar. Det är dock inget av de hjälpmedlen som vanligtvis inte kan provas ut säkert på sjukhuset och vilka ges som exempel i alternativ 3.

- D. Enbart den medicinskt ledningsansvariga läkaren på sjukhuset som skickar en remiss till Hjälpmedelscentralen.

Hjälpmedelscentralen ansvarar för bland annat utleverans av hjälpmedel men är inte den verksamhet som gör beställning eller utprovning av nödvändigt hjälpmedel.

SVAR Fråga 6

Vilket av följande påståenden beskriver bäst processen i 'Alternativ 2'?

- A. Primärvården sköter hela förskrivningsprocessen från bedömning till uppföljning utan stöd av sjukhuset.

I alla alternativ vid utskrivning från slutenvård spelar slutenvården en roll, minst genom bedömning.

RÄTT SVAR B

- B. Slutenvården provar ut och anpassar hjälpmedlet, men primärvården ansvarar för instruktion och träning.

I alternativ 2 påbörjar slutenvården processen genom utprovning, men lämnar över det pedagogiska ansvaret för träning till mottagande part.

- C. Slutenvården ansvarar för hela processen inklusive uppföljning i hemmet.

Uppföljningen sker enligt rutinen alltid av regional eller kommunal primärvård efter utskrivning.

- D. Slutenvården bedömer enbart behovet, medan primärvården sköter all utprovning i sjukhusmiljön.

Detta motsvarar inte rutinens beskrivning av alternativ 2, där slutenvården faktiskt gör utprovningen.

SVAR Fråga 7

För vilka typer av hjälpmedel är 'Alternativ 3' oftast aktuellt?

RÄTT SVAR A

- A. Hjälpmedel som vanligtvis inte kan provas ut säkert i sjukhusmiljö, såsom taklyftar eller sängar.

Vissa hjälpmedel kräver anpassning till den specifika hemmiljön eller är för stora för att enkelt levereras från sjukhuset.

- B. Hjälpmedel som enbart ska användas utomhus, till exempel rullstolar för långpromenader.

Definitionen av nödvändiga hjälpmedel i rutinen fokuserar på förflyttning inomhus och basala behov.

- C. Hjälpmedel som patienten redan har i hemmet men behöver dubletter av.

Alternativ 3 handlar om nya behov som identifierats i slutenvården men kräver utprovning i hemmet.

- D. Enkel basprodukt som strumppådragare vilken patienten köper själv.

Egenansvarsprodukter omfattas inte av denna specifika förskrivningsrutin för komplexa processer.

SVAR Fråga 8

Vad är ett krav för att en patient ska betraktas som 'utskrivningsklar' vid behov av hjälpmedel enligt Alternativ 3?

A. Att patienten har betalat den lagstadgade egenavgiften för hjälpmedlet.

Ekonomiska aspekter som egenavgifter nämns inte som ett kriterium för att vara utskrivningsklar i denna rutin.

RÄTT SVAR B

B. Att samordningen av dessa hjälpmedel är klar.

Rutinen betonar att samordning är en förutsättning för utskrivningsklarhet när hjälpmedlen inte kan förskrivas direkt från sjukhuset.

C. Att patienten har genomgått en godkänd säkerhetsutbildning för hjälpmedlet på sjukhuset.

I Alternativ 3 sker instruktion och träning i hemmiljön av primärvården, inte på sjukhuset.

D. Att hjälpmedlet fysiskt har anlänt och monterats i patientens hem.

Det räcker att samordningen är klar; själva utprovningen och leveransen i hemmiljön sker ofta efter att patienten skrivits ut.

SVAR Fråga 9

Sant eller falskt: Ett 'nödvändigt hjälpmedel' måste alltid vara den optimala och slutgiltiga lösningen för patienten.

RÄTT SVAR A

A. Falskt

Texten klargör att ett nödvändigt hjälpmedel inte alltid är optimalt, utan kan vara en tillfälligt fungerande lösning för att möjliggöra hemgång.

B. Sant

Rutinen medger tillfälliga lösningar så länge de är säkra och tryggar utskrivningen.

SVAR Fråga 10

Vem ansvarar för att följa upp och utvärdera funktionen av ett hjälpmedel som provats ut på sjukhuset?

A. Hjälpmedelscentralens tekniker

Tekniker ansvarar för underhåll, men den funktionella utvärderingen görs av legitimerad personal.

B. Slutenvårdens arbetsterapeut via telefonuppföljning

Ansvaret övergår helt till primärvården vid utskrivning, vilket inkluderar den kliniska uppföljningen.

RÄTT SVAR C

C. Regional eller kommunal primärvård

I samtliga tre processalternativ ligger det slutgiltiga ansvaret för att följa upp och utvärdera på den mottagande enheten i primärvården.

D. Läkaren på den avdelning där patienten var inskriven

Uppföljning av hjälpmedel är en rehabiliteringsinsats som sköts av arbetsterapeuter eller fysioterapeuter, inte medicinskt ansvarig läkare.